

Posudek na bakalářskou práci Kateřiny Ježkové „Literární postavy v oblíbené četbě a jejich vnímání dětmi na druhém stupni ZŠ“

Analýza mediálních produktů a jiných symbolických forem je v rámci genderových studií standardní přístup již od časů Betty Friedan, a to se samozřejmě týká i literatury pro děti. Mnohem méně však víme o tom, jak tato symbolická sdělení vnímají ti, komu jsou určena. Ještě méně o tom samozřejmě víme v Česku, kde genderová studia stále ještě dohání čtyřicetileté zpoždění za vyspělými demokratickými zeměmi. Proto je snaha Kateřiny věnovat pozornost právě tomuto aspektu jistě chvályhodná a její téma je aktuální. Zvolený metodologický přístup je také standardní, ač počet respondentů a respondentek je spíše nižší, než je u dotazníkových šetření zvykem. Bakalářská práce je však především o prokazování toho, že studující zvládají řemeslnou stránku věci a dokáží se orientovat v odborné literatuře a diskurzu, proto jej lze akceptovat.

Na úvod svých posudků zpravidla komentuji přístup studujících k bakalářskému projektu. V tomto ohledu musím konstatovat, že nasazení Kateřiny bylo velké, ale v poměrně krátkém časovém úseku. Na bakalářské práci začala podle mne pracovat včas, ale dostala se do časové tísně, protože věnovala hodně času teoretické části a mnohem méně si ho nechala na empirickou část. Ta byla dokončována v chvatu a je to na ní podle mne patrné. Část problému jde samozřejmě na vrub i koronakrizi, proto bych byl v tomto ohledu shovívavější než za normální situace.

Po formální stránce je podle mne práce v pořádku. Kateřina správně cituje a práce netrpí běžnými nedostatky typu překlepů, problémů s interpunkcí atd. I členění práce je přehledné a psaný projev autorky je na odpovídající úrovni.

Na teoretické části je vidět, že jí Kateřina věnovala více pozornosti. Ukazuje, že dobře zvládá odborný diskurz a dokáže dostatečně kriticky uchopit relevantní texty. To se týká i genderových teorií, kde si autorka ujasňuje základní koncepty a svou pozici. Čtyřicet stránek je sice spíše na spodní hranici toho, co běžně očekávám, ale to je vyváжено srozumitelným a dostatečně sofistikovaným podáním. Celkově teoretická část nabízí dobré východisko pro vlastní výzkum a interpretaci dat.

Empirická část začíná představením metodologie, které je pro bakalářskou práci dostatečné. Kateřina zde vysvětluje svou volbu i klíčová rozhodnutí během výzkumu. Jako čtenář bych ale uvítal, kdybych v příloze našel i dotazník, se kterým pracovala.

Pokud jde o analytickou část, zpravidla nechávám její posouzení na oponentovi/ce, protože jsem příliš blízko projektu, abych ho hodnotil s odstupem. Podle mne však nabízí řadu zajímavých analytických vhledů, které se nezbytně netýkají jen genderové problematiky. Myslím tím například zjištění, že ve školách, které upustily od povinné literatury, mají děti tendenci méně číst. Z hlediska genderové analýzy je zajímavé například zjištění, jak propastný je rozdíl v zastoupení mužských a ženských hlavních postav v neprospěch těch ženských v oblíbené literatuře chlapců nebo jak je nenápadně vytěsňována vztahovost z literatury pro chlapce.

Celkově však mám za to, že právě na empirické části se ukazuje, jak časový přes ovlivnil finální text. Řada analytických vhledů by si totiž zasloužila větší rozvedení a lepší vysvětlení. Na toto další cizelování však nezbyl čas, což je škoda, protože Kateřina v teoretické části jasně ukazuje, že má potenciál napsat opravdu výbornou práci. Bohužel

se tak sama připravila o výbornou a já její práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Petr Pavlík
Vedoucí práce

19. srpna 2020